

Leeuwarden, 15 april 2010

Herstel van winstgevendheid Friesland Bank *Effecten economische teruggang nog voelbaar*

- **Nettowinst € 27 miljoen**
- **Sterke balans met € 700 miljoen in kas (+ 39%) en € 900 miljoen eigen vermogen (+ 7%)**
- **13.500 nieuwe relaties; toename spaargelden tot € 2,9 miljard (+ 8%)**
- **Groei zakelijke kredietverlening; hogere waardevermindering kredieten**
- **Reorganisatie op schema, eerste resultaten positief**

Friesland Bank boekte in 2009 een positief resultaat. Ondanks de economische tegenwind en de nog gebrekkig functionerende financiële markten kon de bank het jaar positief afsluiten met een nettowinst van € 27 miljoen.

“Friesland Bank heeft in 2009 fors geïnvesteerd om haar organisatie nog sterker te richten op de klant, om die de persoonlijke aandacht en service te kunnen bieden die zij van haar bank mag verwachten. Dit is immers bij uitstek datgene waar een kleinere bank in kan en moet uitblinken. Verheugend is in dit licht de opnieuw bevredigende instroom van nieuwe klanten, waaruit blijkt dat onze werkwijze veel mensen aanspreekt. Het bevestigt tevens dat Friesland Bank op eigen kracht en met een ongeschonden imago door de kredietcrisis is gekomen”, aldus Robbert Klaasman, voorzitter Raad van Bestuur.

Sterke balans

De balansverhoudingen bleven op een solide niveau. Daarnaast is de post liquide middelen fors uitgebreid. De kracht van de balans is zichtbaar in de hoge BIS-ratio van 13% en Tier-1 ratio van 10%. Friesland Bank keert van oudsher geen dividend uit aan haar aandeelhouder Vereniging Friesland Bank, en voegt alle voor aandeelhouders beschikbare winst toe aan het eigen vermogen. Deze kan dan ook volledig ingezet worden ter versterking van de balans en ter financiering van de groei.

Eind 2009 heeft Friesland Bank een omvangrijke kapitaalmarkttransactie gedaan door plaatsing in de markt van het grootste deel van de Eleven Cities IV securitisatie. Positief aan deze transactie was ook dat het een bevestiging is dat de kapitaalmarkt zich langzaam herstelt van de kredietcrisis. Er was grote belangstelling van binnen- en buitenlandse beleggers voor dit papier, waardoor aantrekkelijke voorwaarden konden worden gerealiseerd.

Friesland Bank heeft als een van de weinige banken in Nederland geen gebruik gemaakt van overheidssteun in de vorm van versterking van het eigen vermogen of garanties op uit te geven leningen, maar heeft op eigen kracht de crisis doorstaan.

Nieuwe klanten

De verbetering van het resultaat is mede te danken aan de toestroom van 13.500 nieuwe klanten, zowel zakelijk als particulier. Het totaal aantal klanten kwam daarmee op ruim 229 duizend, waarbij de groei vooral in het doelgroepsegment werd gerealiseerd. Dit is een voortzetting van een trend die al zichtbaar was in 2008. Het klimspaardeposito was een favoriet spaarinstrument. Opvallend hierbij is, dat de inleg voor meer dan de helft deposito's van meer dan 100.000 euro betrof (dus boven de norm van het Deposito Garantie Stelsel). Dit is een teken van het vertrouwen dat nieuwe klanten in onze bank hebben. De hevige concurrentie op de Nederlandse spaarmarkt leidde – vooral in de eerste helft van het jaar – echter wel tot druk op de rentemarge. Per saldo groeiden de spaargelden met 8%. De kantoren buiten Friesland hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan de groei van het aantal klanten.

Kredietverstrekking vertoont lichte groei

Ook de kredietportefeuille is in omvang toegenomen, met € 224 miljoen tot bijna € 8,5 miljard. Daarbij lag de nadruk op kredietverlening aan het bedrijfsleven. Naast de verstrekking aan het midden- en kleinbedrijf hebben we onze positie uitgebreid in de grootzakelijke markt. Het feit dat de bank voor een aantal toonaangevende bedrijven bij diverse omvangrijke financieringen de rol vervulde van 'lead arranger', bevestigt onze goede marktpositie. De kredietverlening aan bedrijven is dit jaar met circa € 250 miljoen, of 7% gestegen tot € 3,7 miljard.

De kredietverlening aan particulieren stond onder druk door vooral de situatie op de woningmarkt. Naast lagere huizenprijzen was hier sprake van een significant lager aantal transacties. De kredietverlening aan particulieren steeg in totaliteit met 1% tot € 4,8 miljard.

Door de minder goede economische omstandigheden is het hoge kwaliteitsniveau van de kredietportefeuille licht gedaald. De waardeverminderingen van kredieten, in totaal € 33 miljoen ofwel 0,55% van de naar risicogewogen activa (RWA), kwamen daardoor hoger uit dan het lage niveau van de afgelopen jaren. Aan de andere kant constateren we dat het economisch dieptepunt achter ons ligt, waarbij we wel de kanttekening plaatsen dat het herstel nog niet zichtbaar is in alle sectoren van onze kredietportefeuille.

Resultaat breed gedragen

Het bankbedrijf profiteerde van hogere provisie-inkomsten en een forse stijging van het resultaat uit financiële transacties. Door de druk op de rentemarge begin 2009, vooral als gevolg van zware concurrentie op de spaarmarkt, kwam het renteresultaat lager uit. Gedurende het jaar zagen we hier wel geleidelijk een verbetering ontstaan. Dankzij de opslagen voor met name de Euribor-gekoppelde kredieten zagen we ook hier de marge weer enigszins herstellen, maar niet voldoende om de hogere fundingkosten te compenseren. Dochteronderneming Friesland Bank Assurantiën liet een behoorlijke groei zien ten opzichte van 2008. Door de toegenomen cross-sell met het bankbedrijf zijn de inkomsten uit het levenbedrijf in 2009, ondanks de lagere marges, nagenoeg gelijk gebleven en zijn de inkomsten uit schadeverzekeringen gestegen.

Het participatiebedrijf, waarin de activiteiten van Friesland Bank Investments zijn ondergebracht, droeg wederom goed bij aan het resultaat, zij het op een lager niveau dan 2008. Een vijftal participaties werd verkocht. De portefeuille werd uitgebreid met één nieuw bedrijf. Friesland Bank Investments heeft aangetoond ook tijdens een conjuncturele neergang goed te blijven presteren.

De bancaire deelnemingen, met daarin onder andere begrepen ons belang in Van Lanschot, hadden per saldo een negatieve bijdrage, maar het resultaat was beduidend beter dan een jaar eerder. Een gunstige ontwikkeling was zichtbaar bij ons belang in BinckBank. Geholpen door goede resultaten en een beter aandelenklimaat liep de koers aanzienlijk op. Door afbouw van een deel van ons belang in BinckBank werd een aanzienlijk positief resultaat geboekt. Het belang in Triodos is licht gewijzigd vanwege een aandelenemissie van Triodos, maar is boven de 5% gebleven.

Het operationeel resultaat van het bankbedrijf kwam hiermee op € 13 miljoen, dat van het participatiebedrijf op € 25 miljoen en dat van de bancaire deelnemingen op € -23 miljoen.

Het resultaat is nadelig beïnvloed als gevolg van het faillissement van DSB Bank. Uit hoofde van onze marktpositie in de spaarmarkt komt op basis van schattingen van de totale schade € 4,2 miljoen voor rekening van Friesland Bank.

Back to Basics

Ter versterking van het bankbedrijf hebben we in 2009 een groot deel van een belangrijk reorganisatieprogramma uitgevoerd. Het programma loopt voor een deel door tot in 2010. Kern van het programma is onze commerciële slagkracht te vergroten door voor de accountmanagers meer tijd vrij te maken die zij kunnen besteden aan onze klanten. Door segmentering van onze klanten met op maat gesneden bedieningsconcepten kan de klant daarbij veel efficiënter bediend worden. Dit wordt ondersteund door het ontsluiten van onze klantinformatie, waardoor de accountmanagers een goed beeld hebben van onze relaties en hun potentiële behoeften. Voorts is geïnvesteerd in een nieuwe website en zijn voor zowel de particuliere als zakelijke relaties service desks ingericht. Voor onze basis dienstverlening wenden onze relaties zich steeds meer via deze kanalen tot ons waarmee tijd bij de accountmanagers vrijkomt voor de daadwerkelijke

advisering. Een gevolg is tevens dat we een aantal kantoren, waar de bezoekfrequentie door onze klanten fors was teruggelopen, hebben kunnen sluiten. De efficiencymaatregelen gaan gepaard met een vermindering van het aantal arbeidsplaatsen met in totaal 250 fte's, waarvan 150 in 2009 zijn gerealiseerd, en moeten leiden tot een aanzienlijke verlaging van het kostenniveau de komende jaren. In 2009 leidde dit tot een daling van de personeelskosten bij de bank zelf van ca. 10% en van de overige beheerskosten van ca. 15%. De eenmalige lasten voor het programma zijn in de tweede helft van 2009 genomen.

Ontwikkelingen

Internetbankieren en iDEAL

In 2009 hebben we ons internetplatform uitgebreid met real-time overboeken, waardoor mutaties direct zichtbaar zijn in de rekeningen. De ontwikkelingen in het aantal bezoeken geven aan dat internet door klanten en prospects steeds meer als contact-, informatie-, koop- en beheerkanaal wordt gebruikt. Dit zien we bijvoorbeeld aan het toenemend aantal klanten dat bij ons internetbankiert en het aantal producten dat we online hebben verkocht. Met het toenemend aantal gebruikers van internetbankieren hebben we inmiddels een penetratiegraad van ca. 90% bereikt bij de klanten die Friesland Bank als huisbankier gebruiken. Na de grootbanken biedt Friesland Bank als eerste kleinere bank de klanten de mogelijkheid om internetaankopen te betalen via iDEAL. Hiermee kan een internetbestelling rechtstreeks betaald worden vanaf de eigen bankrekening bij Friesland Bank.

Beleggen

Door onze samenwerking met Optimix Vermogensbeheer NV (Amsterdam) kunnen wij onze klanten verschillende aantrekkelijke beleggingsvormen aanbieden. Met beleggingsproposities als capital- en incomepreservation biedt Optimix een vorm van vermogensbeheer die goed aansluit bij de behoeften van vandaag de dag en die goed past in een integrale advisering van de klant. Dit heeft al geleid tot een aanzienlijk bedrag dat vorig jaar bij Optimix is ondergebracht; veelal elders aangehouden middelen van bestaande klanten die zich aangesproken voelen door de Optimix beleggingsfilosofie en het bijpassende productaanbod. Samen met de stroomlijning van de advisering door ons Effectenbedrijf, meer op basis van beleggingsfondsen en vermogensbeheerrekeningen 'powered by Optimix', leidt dit tot een beter renderend effectenbedrijf.

Lease

Om het eigen Friesland Bank autolease product nog beter te positioneren is een belang genomen van 15% in autoleasemaatschappij Strix Lease Service. Sinds juni 2008 werd al samengewerkt. Onder de FB leasevlag bieden de kantoren van Friesland Bank diverse leasevormen aan bestaande en nieuwe relaties aan.

VvAA

De samenwerking met de VvAA, gericht op het gezamenlijk aanbieden aan de VvAA-leden van een financiële dienstverlening over de volle breedte ontwikkelde zich voorspoedig. Het aantal voor de bank nieuwe klanten van deze samenwerking steeg tot 2.750, het totaalbedrag aan verstrekte financieringen ontwikkelde zich volgens verwachting.

Risk Management

Het jaar 2009 is uitdagend geweest op het gebied van risicobeheersing. De uitwerking van de economische crisis op onze kredietportefeuille leidt, als gevolg van lagere klantratings, gemiddeld genomen tot hogere kapitaaleisen. Gedurende het jaar is er zorgvuldig op gestuurd dat het gerealiseerde risicoprofiel in de pas bleef bij het gewenste risicoprofiel ('risk appetite').

In eerdere publicaties is de implementatie van Foundation IRB in 2010 aangekondigd. In 2009 zijn daartoe de vereiste stappen gezet. Friesland Bank voldoet inmiddels aan de minimumeisen voor wat betreft gebruik, governance en risicomanagement en heeft voor het overgrote deel van de gebruikte interne modellen toestemming gekregen om op basis hiervan haar kredietrisicobeheer in te richten.

In lijn met deze stap is Friesland Bank voor het operationeel risico overgegaan van de 'Basic Indicator Approach' op de 'Standardized Approach'; dit levert vooral een verbetering in de toedeling van operationeel risico aan 'business lines' op. Friesland Bank verwacht als gevolg van deze overgang een beperkte verbetering van de kapitaalratio's te kunnen realiseren.

Code Banken

In november 2009 zijn de gevolgen van de introductie van de Code Banken voor Friesland Bank intern besproken. Inmiddels heeft de Raad van Bestuur de moreel-ethische verklaring zoals opgenomen in de Code Banken ondertekend. Invoering van de overige maatregelen, waarbij het accent ligt op het meer expliciet maken van al bestaand beleid, zal in 2010 plaatsvinden. Als relatiebank, die haar strategie al jaren volledig heeft ingericht op de belangen van onze klanten, voelen wij ons in onze strategie en handelswijze gesterkt door de aanbevelingen in de Code Banken.

Het beloningsbeleid van Friesland Bank is beheerst met een relatief beperkte omvang van de component variabele beloningen, en is in grote lijnen conform de Code Banken.

Personeel

Het gemiddeld aantal fte's daalde in 2009 van 1.024 naar 1.003. Eind 2009 bedroeg het personeelsbestand 960 fte's. Daarnaast werd ook het aantal ingeleende medewerkers teruggebracht of vervangen door eigen medewerkers. Dit alles heeft plaatsgevonden in het kader van het reorganisatieprogramma Back to Basics, dat gericht is op rendements- en efficiencyverbetering van de bank. Een belangrijk gevolg hiervan is een ingrijpende personeelsreductie. Bij deze reorganisatie wordt specifiek aandacht besteed aan de begeleiding van medewerkers en leidinggevenden in dit traject. Daarnaast hebben activiteiten op het gebied van de implementatie van de strategie, performance management en gezondheidsmanagement het afgelopen jaar een vervolg gekregen. Deze thema's zijn gericht op de verdere ontwikkeling van medewerkers en organisatie. De totale reguliere personeelskosten bij Friesland Bank zijn ten opzichte van 2008 gedaald. Echter met inbegrip van de sociale kosten van Back to Basics zijn deze met 3% gestegen tot € 91,5 miljoen.

Vooruitzichten

De situatie op de financiële markten lijkt zich te stabiliseren en er zijn de eerste tekenen van economisch herstel. Het is echter nog weinig breed gedragen en onduidelijk is of dit herstel structureel is of dat het een tijdelijke opleving betreft. Verder zal de kredietcrisis blijvend effect hebben op de financiële wereld, met mogelijke impact op de winstgevendheid. Gezien deze onzekerheden is het op dit moment niet mogelijk een concrete uitspraak te doen over de resultaatontwikkeling in 2010. Wel verwachten wij dat de commerciële groei in 2010 doorzet en dat de effecten van de efficiencyprogramma's leiden tot structureel lagere kostenniveaus. Verder blijven we plannen ontwikkelen die tot groei leiden en meer mensen toegang bieden tot de persoonlijke dienstverlening van Friesland Bank. De start van een kantoor in Rotterdam voor de zomer van 2010 is daar een goed voorbeeld van.

Voor meer informatie:

Saskia Toor (persvoorlichter) -> 06-51 50 56 00

Friesland Bank is in 1913 opgericht. Het is een zelfstandige bankgroep met het hoofdkantoor in Leeuwarden. Friesland Bank heeft ratings van Moody's Investors Service (A2) en Fitch Ratings (BBB+). De bank heeft 15 kantoren in Friesland, zeven in andere delen van Nederland.

Haar dienstverlening omvat: bancaire zaken (Friesland Bank), verzekeringen (Friesland Bank Assurantiën) en private equity (Friesland Bank Investments). Friesland Bank bezit financiële deelnemingen in o.a. Van Lanschot N.V., Binck Bank N.V. en Triodos Bank N.V.

Halfjaarcijfers 2010: 26 augustus 2010

Voor meer informatie: www.frieslandbank.nl.

Via s.toor@frieslandbank.nl kunt u het laten weten als u geen persbericht van Friesland Bank meer wilt ontvangen.

Disclaimer

Dit persbericht bevat verwachtingen over toekomstige ontwikkelingen en uitkomsten. Deze verwachtingen zijn gebaseerd op huidige informatie en aannames van het management betreffende bekende en onbekende risico's en onzekerheden.

De daadwerkelijke ontwikkelingen en uitkomsten kunnen aanzienlijk afwijken als gevolg van risico's en onzekerheden zoals onder meer de algemene economische omstandigheden, de beschikbaarheid en kosten van (interbank) funding, de ontwikkeling in de kredietenmarkt, verandering in kredietwaardigheid van onze klanten en tegenpartijen, de omvang van kredietverliezen, algemene concurrentie in de financiële wereld, veranderingen van wetten en regelgeving en veranderingen in het beleid van overheden en toezichthoudende instanties.

Friesland Bank NV waarschuwt ervoor dat verwachtingen alleen gelden op de genoemde data en dat zij niet verantwoordelijk is voor revisie of bijstellingen als gevolg van veranderingen in beleid, ontwikkelingen en verwachtingen.

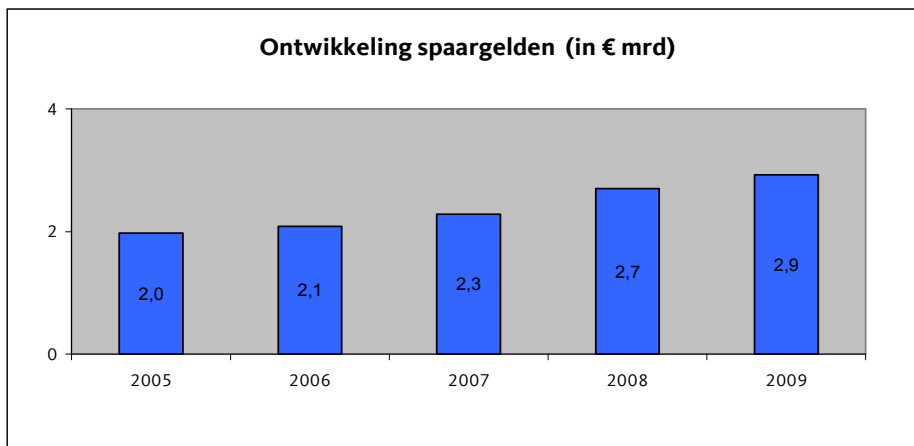
Bijlagen

- **toelichting**
- **cijfers**

Ontwikkeling bankbedrijf

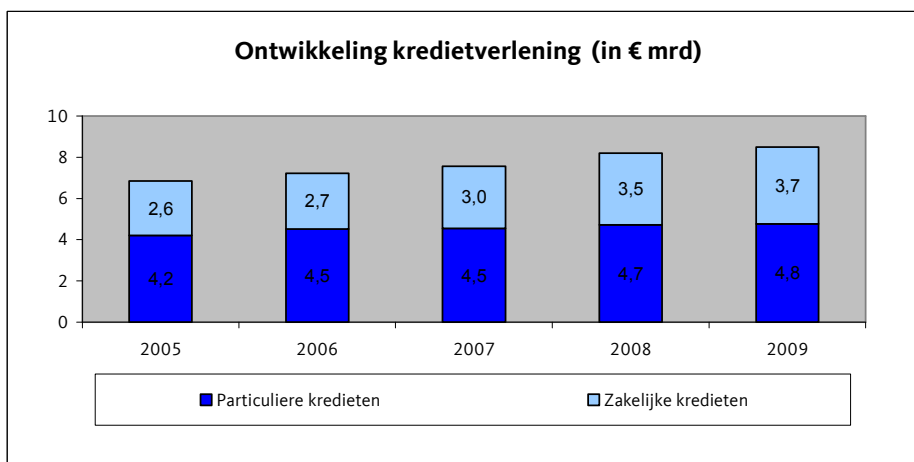
Particulier bedrijf

De grote instroom van nieuwe klanten zoals die zich voordeed in 2008 zette door in 2009. In totaal waren er in 2009 ongeveer 11.250 nieuwe particuliere klanten (tegenover 17.000 in 2008). Het aantal particuliere klanten bedroeg eind 2009 ruim 212.000. De klantengroei kwam vooral tot uitdrukking in een toename van de particuliere spaargelden. Hier was er een stijging van € 220 miljoen (8%) tot ruim € 2,9 miljard. De kredietverlening aan particulieren steeg beperkt (met 1% tot € 4,8 miljard), de ontwikkeling op de huizenmarkt is hier vooral debet aan. De kredietverliezen in het particuliere bedrijf waren zeer beperkt. In het particuliere provisiebedrijf was er groei, met name uit hoofde van betalingsverkeer.

Zakelijk bedrijf

Het aantal klanten in het zakelijk bedrijf laat een gestaag stijgende lijn zien. Er kwamen circa 2.250 nieuwe relaties bij. Het totaal aantal zakelijke klanten komt daarmee uit op ruim 17.000. De kredietverlening in het zakelijk bedrijf groeide met € 244 miljoen (7%) tot € 3,7 miljard. De groei is zowel afkomstig van kleine en middelgrote ondernemingen als van grote ondernemingen. De verslechterde economische omstandigheden werken door in de omvang van de kredietverliezen. Deze lagen op een duidelijk hoger niveau, al zijn de verliezen in relatie tot de omvang van de portefeuille nog relatief bescheiden ten opzichte van de markt. De groei in het zakelijke passiefbedrijf kwam uit op ongeveer 6%, resulterend in een omvang van € 1,5 miljard.

Resultaat

Het resultaat in het bankbedrijf is zeer fors verbeterd van –€ 68 miljoen naar € 11 miljoen. Dit betreft een verbetering van het bedrijfsresultaat in combinatie met lagere waardeverminderingen. Het hogere bedrijfsresultaat wordt gedragen door een hoger batenniveau, vooral voor wat betreft het resultaat uit financiële transacties. Daarnaast zijn de lasten in het bankbedrijf met € 2 miljoen gedaald tot € 160 miljoen. Het bedrijfsresultaat in het bankbedrijf komt daarmee in 2009 uit op € 46 miljoen, dit is een verbetering van € 65 miljoen. De waardeverminderingen bedragen € 33 miljoen en zijn daarmee aanzienlijk lager dan de € 66 miljoen van 2008. Toen waren er in het bankbedrijf naast kredietverliezen ook waardeverminderingen van enkele beleggingen.

Ontwikkeling participatiebedrijf

De kredietcrisis heeft ook nadrukkelijk effect gehad op de markt waarin het participatiebedrijf opereert. De portefeuille van het participatiebedrijf is het afgelopen jaar redelijk stabiel gebleven. Wel is een aantal transacties verricht waarmee de structuur van de portefeuille verder is opgeschoven naar een twintigtal grotere belangen waarin een wezenlijke zeggenschap kan worden verkregen, terwijl afscheid is genomen van een aantal non-core beleggingen. De belangrijkste mutaties van 2009 zijn de aankoop van DORC (instrumentarium ten behoeve van oogchirurgie), de deelverkoop van Arboned en de volledige verkoop van De Boer Stalinrichtingen, De Oliehoorn, Newion, Nimbus III en Dutchview.

Evenals voorgaande jaren leverde het participatiebedrijf een belangrijke bijdrage aan het resultaat van de groep. De zeer hoge uitkomsten van 2008 konden niet worden geëvenaard, maar de performance was –mede gezien de economische omstandigheden– uitstekend. In vergelijking tot voorgaand jaar liggen zowel de reguliere resultaatbijdrage als de verkoopresultaten op een lager niveau. Daarnaast zijn de bedrijfs- en financieringslasten gestegen. De impairments waren lager dan in 2008. Het bedrijfsresultaat kwam in 2009 uit op € 33 miljoen, tegenover € 72 miljoen een jaar eerder. De nettowinst daalde van € 63 miljoen in 2008 naar € 29 miljoen in 2009.

Ontwikkeling bancaire deelnemingen

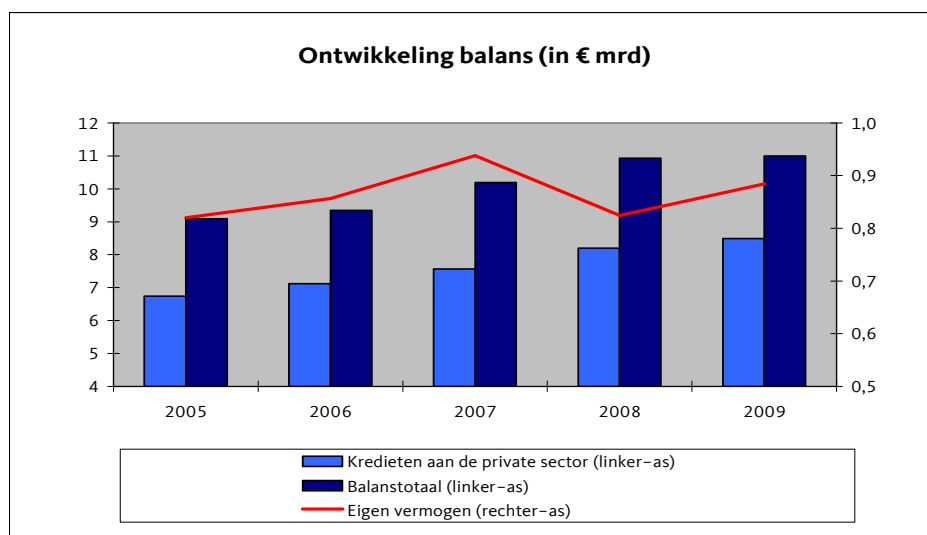
Onder de bancaire deelnemingen vallen de belangen die Friesland Bank houdt in enkele financiële instellingen, te weten Van Lanschot, BinckBank, Optimix en Triodos. Van Lanschot kende financieel gezien een teleurstellend jaar, waarbij een negatief resultaat werd genoteerd. Op basis van de toegepaste methodiek komt een evenredig aandeel hiervan ten laste van het resultaat van Friesland Bank. De koers van het aandeel en daarmee de waarde van het belang in BinckBank kende in 2009 een fors herstel. In 2008 was het resultaat nog belast door verkoopresultaten en waardeverminderingen op de positie in BinckBank. In 2009 is een deel (circa € 20 miljoen) van het waardeherstel door middel van verkoop gerealiseerd. De bijdragen van Optimix en Triodos waren conform verwachting. De nettowinst kwam voor dit onderdeel in 2009 uit op –€ 13 miljoen, tegenover –€ 70 miljoen een jaar eerder.

Ontwikkeling balans, solvabiliteit en liquiditeit

Balans

Het balanstotaal is in 2009 beperkt (1%) gestegen van € 10,9 miljard naar € 11,0 miljard. Aan de actiefzijde van de balans namen de kredieten toe van € 8,2 miljard naar bijna € 8,5 miljard (+3%). Het accent van de groei lag bij de kredietverlening aan ondernemingen: hier was er een groei van ruim € 0,2 miljard naar € 3,7 miljard. Bij de particuliere kredietverlening was de groei bijna € 0,1 miljard tot € 4,8 miljard.

De kredietverlening aan de overheid nam beperkt af. De groei van de kredietverlening werd grotendeels gefinancierd door toename van de particuliere spaargelden. Hier was er een stijging van € 0,2 miljard tot € 2,9 miljard, voor een belangrijk deel het gevolg van de populariteit van de klimspaardeposito's.

Vermogen en solvabiliteit

Het vermogen is gestegen van € 825 miljoen naar € 883 miljoen, een stijging van € 58 miljoen of wel 7%. Hierin is naast de toevoeging van de nettowinst ook de gestegen waarde van deelnemingen, aandelen en beleggingen zichtbaar. Verder zijn er enkele overige mutaties, waaronder dividenduitkering en mutatie belang van derden. De BIS-ratio is gestegen van 12,6% naar 13,1%, de Tier1-ratio is vrijwel stabiel op 10,0% (vorig jaar 10,1%). Hierbij steeg het toetsingsvermogen van € 762 miljoen naar € 787 miljoen. Het totale risico gewogen exposure lag met € 6,0 miljard ongeveer op hetzelfde niveau als eind 2008. Dit is het gevolg van enerzijds een toename als gevolg van de groei in de kredietverlening en anderzijds de plaatsing van Eleven Cities IV.

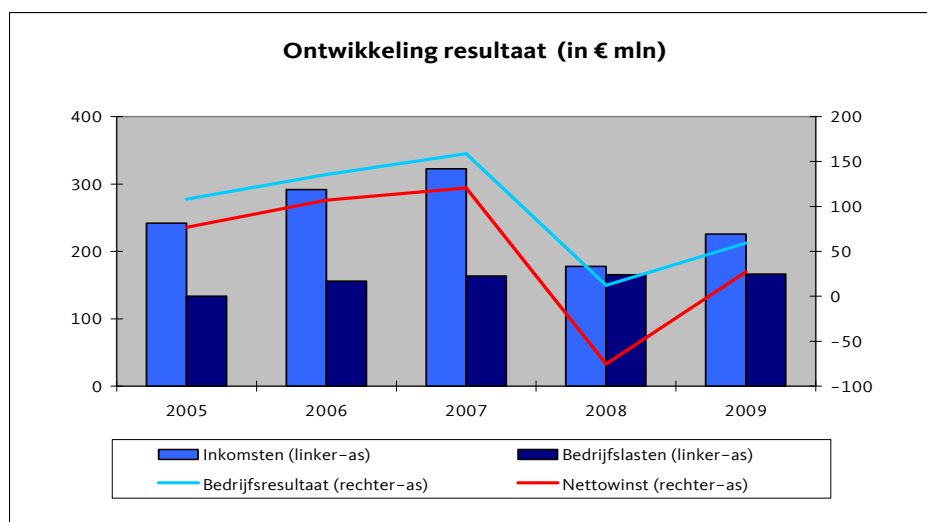
Liquiditeit

De liquiditeitspositie van de bank is zeer ruim, eind 2009 bedroegen de liquide middelen € 680 miljoen, bijna € 200 miljoen hoger dan eind 2008. Dit komt ook tot uitdrukking in de liquiditeitsratio: deze is eind 2009 2,0 tegenover 1,7 een jaar eerder. Voor wat betreft de funding wordt naast de tegoeden van klanten en funding op de geld- en kapitaalmarkt gebruik gemaakt van de mogelijkheden die door de ECB beschikbaar zijn gesteld. Ten behoeve van de nodige flexibiliteit in het middelenbeheer is er ultimo 2009 € 750 miljoen opgenomen bij de ECB en is € 475 miljoen overtollige middelen bij de ECB uitgezet.

Ontwikkeling resultaat

Resultaat

Friesland Bank heeft over 2009 een nettowinst behaald van € 27 miljoen, tegenover een verlies van € 75 miljoen in 2008. Het bedrijfsresultaat steeg van € 12 miljoen naar € 56 miljoen. Na het als gevolg van de kredietcrisis teleurstellende jaar 2008 is er daarmee herstel van de winstgevendheid. Dat neemt echter niet weg dat ook in het jaar 2009 de effecten van de crisis duidelijk zichtbaar en voelbaar waren. Dit komt onder andere tot uitdrukking in hoge fundingkosten en oplopende kredietverliezen. Daartegenover staat dat de bank kon profiteren van de bewegingen op de financiële markten. Voor wat betreft de bedrijfslasten was er per saldo sprake van een geringe stijging. Naast de kostenreductie als gevolg van de in gang gezette programma's waren er incidentele lasten in de vorm van reorganisatiekosten en het depositogarantiestelsel.

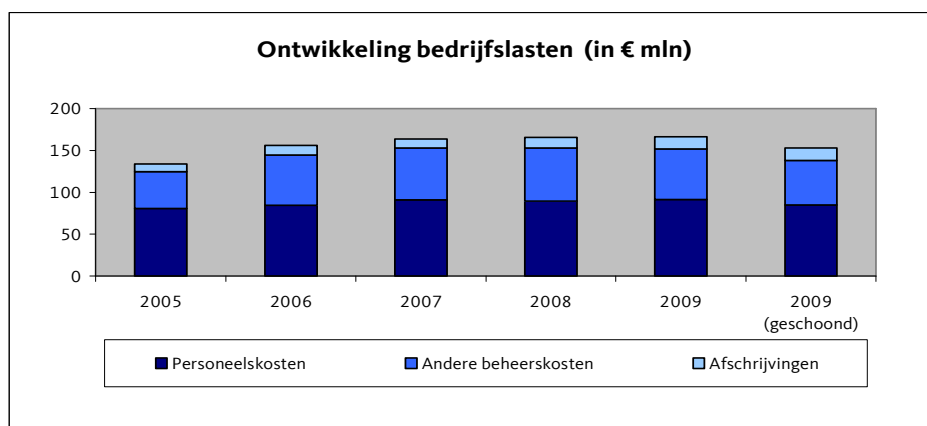

Operationele inkomsten

De operationele inkomsten laten per saldo een stijging zien van 27% naar € 226 miljoen. De rentebaten stonden onder druk en kwamen 17% lager uit op € 89 miljoen. De belangrijkste reden van de daling is gelegen in sterk hogere fundingkosten in zowel het commerciële bedrijf als op de geld- en kapitaalmarkt. Daarnaast daalden met de forse en elkaar snel opvolgende renteverlagingen door de ECB de renteopbrengsten op zakelijke Euribor-gerelateerde kredieten. Beide effecten deden zich met name voor in het eerste halfjaar, vanaf medio 2009 is er een duidelijke verbetering zichtbaar. De markten boden echter ook mogelijkheden. Eerder uitgegeven schuldbewijzen konden nu tegen lagere koersen teruggekocht worden. Dit leverde een boekwinst op van ongeveer € 21 miljoen. Daarnaast werden resultaten gerealiseerd bij de verkoop van obligaties en derivaten. Het leidde tot een fors hoger resultaat uit financiële transacties. Vorig jaar was dit vooral door ongerealiseerde waardedaling van derivaten € 43 miljoen negatief, dit jaar bijna € 37 miljoen positief. Verder ontwikkelden de provisies zich gunstig met een stijging van 12% tot € 31 miljoen. Dit betreft vooral de provisie betalingsverkeer, maar ook de assurantie- en effectenprovisie lagen hoger dan een jaar eerder. De opbrengsten uit effecten en deelnemingen lagen daarentegen lager dan in 2008. Dit betreft vooral de lagere uitkomsten in het participatiebedrijf. Hoewel de performance van het participatiebedrijf gezien de economische omstandigheden uitstekend was, kon het zeer hoge niveau van 2008 niet worden gehaald. Bij de bancaire deelnemingen is de bijdrage van Van Lanschot als gevolg van de teruglopende winstgevendheid lager. In tegenstelling tot vorig jaar waren er nu positieve verkoopresultaten inzake BinckBank. De overige baten zijn gedaald; vorig jaar was hierin onder andere de verkoopopbrengst inzake de Aecum-activiteiten begrepen.

Operationele bedrijfslasten

De operationele bedrijfslasten laten overall een stijging zien van € 4 miljoen (2%) naar € 169 miljoen. De personele lasten nemen hierbij met 3% toe tot € 92 miljoen. De stijging betreft naast reguliere aanpassingen onder andere sociale kosten in het kader van de reorganisatie samenhangend met het Back to Basics-programma. In vergelijking met voorgaande jaren werd veel minder gebruik gemaakt van uitzendkrachten en andere externen. Bij de andere beheerskosten is er per saldo een daling van € 3 miljoen (6%) naar € 60 miljoen. De structurele daling van de bedrijfslasten wordt duidelijk als bedacht wordt dat hierin naast de incidentele reorganisatielasten ook nog de geschatte kosten van het deposito garantie stelsel inzake DSB (ruim € 4 miljoen) zijn opgenomen. Daarmee worden de eerste effecten van de in 2009 genomen efficiëncymaatregelen zichtbaar. De hogere afschrijvingen (+€ 5 miljoen, 42%) zijn vooral het gevolg van de investeringen in bancaire systemen in de afgelopen jaren. Daarnaast zijn de afschrijvingslasten in het participatiebedrijf hoger.

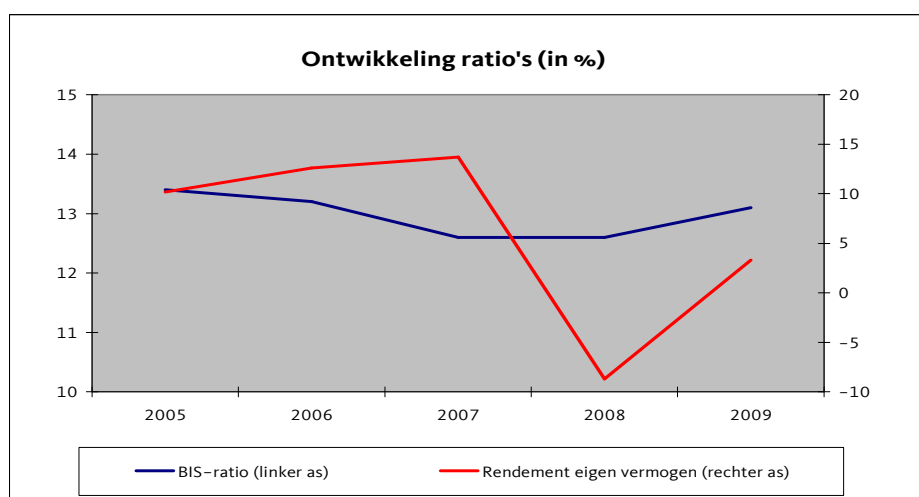

Waardeverminderingen

De post waardeverminderingen komt over 2009 uit op € 42 miljoen, aanzienlijk minder dan de € 115 miljoen van een jaar eerder. De daling betreft vooral de post waardeverminderingen van overige financiële activa. In 2008 is er in totaal voor € 100 miljoen aan waardedaling op beleggingen via het resultaat verwerkt. Dit jaar komt deze post uit op ruim € 8 miljoen, geheel bestaande uit impairments in het participatiebedrijf. In het bankbedrijf en bij de bancaire deelnemingen waren additionele afwaarderingen van beleggingen niet nodig. De waardeverminderingen van kredieten kwamen in 2009 aanzienlijk hoger uit: € 33 miljoen ten opzichte van € 15 miljoen vorig jaar. Door de moeilijke economische situatie namen vooral de kredietverliezen in het zakelijke bedrijf toe. De kredietverliezen bedragen circa 55 basispunten van het risico gewogen exposure, over 2008 was dit 25 basispunten.

Ratio's

De efficiency-ratio van de groep is aanzienlijk verbeterd en komt uit op 75,0%, tegenover 93,1% in 2008. De verbetering is het gevolg van een hoger batenniveau bij vrijwel gelijkblijvende lasten. Deze ratio wordt overigens beïnvloed door het volatiele resultaat uit financiële transacties. Het rendement op het eigen vermogen bedraagt 3,3% (was -8,7%). Hieruit blijkt het herstel van de winstgevendheid, echter de rendementen van voor 2008 worden hiermee nog niet gehaald.

Geconsolideerde balans Friesland Bank N.V. per 31 december 2009

Bedragen in duizenden euro's

	31-12-2009	31-12-2008	€-mutatie	%-mutatie
ACTIVA				
Kasmiddelen	60.239	98.357	-38.118	-38,8%
Bankiers	680.538	590.773	89.765	15,2%
Kredieten	8.450.974	8.227.278	223.696	2,7%
Overige financiële activa	854.364	1.018.434	-164.070	-16,1%
Geassocieerde deelnemingen	535.196	514.876	20.320	3,9%
Immateriële activa	82.040	94.947	-12.907	-13,6%
Materiële vaste activa	93.742	106.126	-12.384	-11,7%
Acute belastingen	285	468	-183	-39,1%
Latente belastingvorderingen	132.802	121.741	11.061	9,1%
Voorraden	19.179	25.364	-6.185	-24,4%
Handelsdebiteuren	34.983	43.926	-8.943	-20,4%
Overige activa	26.533	41.483	-14.950	-36,0%
Overlopende activa	38.661	50.333	-11.672	-23,2%
Totaal activa	11.009.536	10.934.106	75.430	0,7%
PASSIVA				
Bankiers	950.763	796.979	153.784	19,3%
Toevertrouwde middelen	5.448.282	5.696.504	-248.222	-4,4%
Schuldbewijzen	2.912.282	2.734.126	178.156	6,5%
Financiële verplichtingen	132.602	96.112	36.490	38,0%
Overige schulden	100.498	197.720	-97.222	-49,2%
Overlopende passiva	125.489	138.035	-12.546	-9,1%
Voorzieningen	30.535	40.394	-9.859	-24,4%
Latente belastingen	7.315	0	7.315	-
Achtergestelde schulden	418.736	409.544	9.192	2,2%
	10.126.502	10.109.414	17.088	0,2%
Kapitaal en reserves toekomend aan aandeelhouders	733.417	671.823	61.594	9,2%
Perpetual Capital Securities	122.831	125.000	-2.169	-1,7%
Belang van derden	26.786	27.869	-1.083	-3,9%
Eigen vermogen	883.034	824.692	58.342	7,1%
Totaal passiva	11.009.536	10.934.106	75.430	0,7%

Geconsolideerde winst- en verliesrekening Friesland Bank N.V. over 2009

inclusief consolidatie van participaties

Bedragen in duizenden euro's

	2009	2008	€-mutatie	%-mutatie
Rente	85.060	103.726	-18.666	-18,0%
Opbrengsten uit effecten en deelnemingen	53.745	66.854	-13.109	-19,6%
Provisie	31.334	28.059	3.275	11,7%
Resultaat uit financiële transacties	36.741	-43.197	79.938	185,1%
Overige baten	4.860	7.781	-2.921	-37,5%
Omzet participaties	325.036	313.001	12.035	3,8%
Operationele inkomsten	536.776	476.224	60.552	12,7%
Personeelskosten	220.737	180.852	39.885	22,1%
Andere beheerskosten	219.146	247.638	-28.492	-11,5%
Afschrijvingen	27.346	20.203	7.143	35,4%
Operationele bedrijfslasten	467.229	448.693	18.536	4,1%
Bedrijfsresultaat	69.547	27.531	42.016	152,6%
Waardeverminderingen van kredieten	33.348	14.546	18.802	129,3%
Waardeverminderingen van overige financiële activa	8.404	100.461	-92.057	-91,6%
Waardeverminderingen van (im)materiële vaste activa	0	0	0	-
Totaal waardeverminderingen	41.752	115.007	-73.255	-63,7%
Operationeel resultaat	27.795	-87.476	115.271	131,8%
Belastingbaten	-4.763	-20.879	16.116	77,2%
Nettoresultaat boekjaar	32.558	-66.597	99.155	148,9%
Nettowinst beschikbaar voor belang derden	5.570	8.501	-2.931	-34,5%
Nettowinst beschikbaar voor aandeelhouders	26.988	-75.098	102.086	135,9%

Geconsolideerde winst- en verliesrekening Friesland Bank N.V. over 2009

exclusief consolidatie van participaties

Bedragen in duizenden euro's

	2009	2008	€-mutatie	%-mutatie
Rente	89.481	107.847	-18.366	-17,0%
Opbrengsten uit effecten en deelnemingen	67.286	77.182	-9.896	-12,8%
Provisie	31.334	28.059	3.275	11,7%
Resultaat uit financiële transacties	36.741	-43.197	79.938	185,1%
Overige baten	752	7.781	-7.029	-90,3%
Operationele inkomsten	225.594	177.672	47.922	27,0%
Personeelskosten	91.522	89.333	2.189	2,5%
Andere beheerskosten	60.148	63.641	-3.493	-5,5%
Afschrijvingen	17.625	12.415	5.210	42,0%
Operationele bedrijfslasten	169.295	165.389	3.906	2,4%
Bedrijfsresultaat	56.299	12.283	44.016	358,3%
Waardeverminderingen van kredieten	33.348	14.546	18.802	129,3%
Waardeverminderingen van overige financiële activa	8.404	100.461	-92.057	-91,6%
Waardeverminderingen van (im)materiële vaste activa	0	0	0	-
Totaal waardeverminderingen	41.752	115.007	-73.255	-63,7%
Operationeel resultaat	14.547	-102.724	117.271	114,2%
Belastingbaten	-12.441	-27.626	15.185	55,0%
Nettoresultaat boekjaar	26.988	-75.098	102.086	135,9%
Nettowinst beschikbaar voor belang derden	0	0	0	-
Nettowinst beschikbaar voor aandeelhouders	26.988	-75.098	102.086	135,9%

Aanvullende informatie jaarcijfers 2009 Friesland Bank NV

Bedragen in duizenden euro's

Verkort mutatie-overzicht eigen vermogen

	2009	2008
Eigen vermogen begin boekjaar	824.692	938.148
- Resultaat boekjaar	26.988	-75.098
- Dividend	-4.852	-5.589
- Herwaarderingen	39.458	-44.451
- Eigen vermogensinstrumenten	-2.169	-257
- Belang derden	-1.083	11.939
	<hr/>	<hr/>
Eigen vermogen einde boekjaar	883.034	824.692

Verkort kasstroomoverzicht

	2009	2008
Liquide middelen begin boekjaar	488.171	693.103
- Kasstroom uit operationele activiteiten	-206.991	220.088
- Kasstroom uit investeringsactiviteiten	216.086	-230.850
- Kasstroom uit financieringsactiviteiten	182.496	-194.170
	<hr/>	<hr/>
Liquide middelen einde boekjaar	679.762	488.171

Specificatie overige financiële activa

	31-12-2009	31-12-2008
Opsplitsing naar portefeuille:		
<i>Handelsportefeuille</i>		
- aandelen	-	590
<i>Voor verkoop beschikbaar</i>		
- aandelen	79.025	87.573
- participaties	12.744	16.678
- obligaties	365.242	509.056
<i>Derivaten</i>		
- held for trading	29.885	27.094
- held for hedging	2.311	2.269
<i>Leningen</i>		
- obligaties (RMBS-portefeuille)	365.157	375.174
	<hr/>	<hr/>
	854.364	1.018.434
Opsplitsing naar waarderingstechniek (exclusief leningen):		
I. genoteerde prijzen in actieve markten	278.032	435.169
II. model op basis van marktgegevens	139.372	156.492
III. model niet (geheel) op basis van marktgegevens	71.803	51.599
	<hr/>	<hr/>
	489.207	643.260

Aanvullende informatie jaarcijfers 2009 Friesland Bank NV, vervolg

Gesegmenteerde informatie

Friesland Bank onderscheidt de volgende bedrijfsonderdelen: bankbedrijf, participatiebedrijf en bancaire deelnemingen. Het bankbedrijf betreft de bancaire activiteiten, waaronder ook assurantiebemiddeling. Het participatiebedrijf betreft de activiteiten van Friesland Bank Investments. De bancaire deelnemingen betreffen de meer strategische bancaire belangen van Friesland Bank, waaronder Van Lanschot, BinckBank, Optimix en Triodos.

Vanwege het feit dat er sprake is van centrale financiering door het bankbedrijf worden er financieringslasten in rekening gebracht bij het participatiebedrijf en de bancaire deelnemingen. Als basis hiervoor geldt de boekwaarde van de activa van deze bedrijfsonderdelen. Voor wat betreft de financieringsmix wordt aangesloten bij de eisen die vanuit het toezicht worden gesteld. Als tarief gelden de Friesland Bank-specifieke marktarieven, gemiddeld over drie jaren.

2009	Bankbedrijf	Participatie- bedrijf	Bancaire deelnemingen	Totaal
Rente	136.961	-8.060	-39.420	89.481
Opbrengsten uit effecten en deelnemingen	17	49.692	17.577	67.286
Provisie	31.334	0	0	31.334
Resultaat uit financiële transacties	36.741	0	0	36.741
Overige baten	674	78	0	752
Operationele inkomsten	205.727	41.710	-21.843	225.594
Operationele bedrijfslasten	159.603	8.690	1.002	169.295
Bedrijfsresultaat	46.124	33.020	-22.845	56.299
Waardeverminderingen	33.348	8.404	0	41.752
Operationeel resultaat	12.776	24.616	-22.845	14.547
Belastingen	2.169	-4.558	-10.052	-12.441
Nettowinst	10.607	29.174	-12.793	26.988
2008	Bankbedrijf	Participatie- bedrijf	Bancaire deelnemingen	Totaal
Rente	142.629	-2.608	-32.174	107.847
Opbrengsten uit effecten en deelnemingen	7.893	77.540	-8.251	77.182
Provisie	28.059	0	0	28.059
Resultaat uit financiële transacties	-43.197	0	0	-43.197
Overige baten	7.700	81	0	7.781
Operationele inkomsten	143.084	75.013	-40.425	177.672
Operationele bedrijfslasten	161.939	2.639	811	165.389
Bedrijfsresultaat	-18.855	72.374	-41.236	12.283
Waardeverminderingen	65.785	12.327	36.895	115.007
Operationeel resultaat	-84.640	60.047	-78.131	-102.724
Belastingen	-16.216	-2.999	-8.411	-27.626
Nettowinst	-68.424	63.046	-69.720	-75.098

Kerncijfers Friesland Bank N.V. 2005 – 2009

(in miljoenen €)

	2009	2008	2007	2006	2005
Balansgegevens					
Balanstotaal	11.009,5	10.934,1	10.188,8	9.346,8	9.093,7
Kredieten	8.451,0	8.227,3	7.622,0	7.271,2	7.028,4
Spaargelden	2.926,4	2.705,6	2.283,7	2.088,1	1.979,3
Overige toevertrouwde middelen	2.521,9	2.990,9	3.128,5	2.916,9	3.100,3
Schuldbewijzen	2.912,3	2.734,1	2.929,0	2.513,2	2.209,6
Eigen vermogen (exclusief belang derden)	856,2	796,8	922,2	833,0	800,0
Eigen vermogen (inclusief belang derden)	883,0	824,7	938,1	856,7	819,8
Aansprakelijk vermogen	1.301,8	1.234,2	1.341,4	1.230,2	1.154,0
BIS-ratio (kernvermogen, in %) *)	10,0	10,1	12,6	13,2	13,4
BIS-ratio (totaal vermogen, in %) *)	13,1	12,6	12,6	13,2	13,4
Resultaatgegevens, inclusief consolidatie van participaties					
Operationele inkomsten	536,8	476,2	438,9	389,1	326,2
Operationele bedrijfslasten	467,2	448,7	271,2	247,6	191,3
Bedrijfsresultaat	69,5	27,5	167,7	141,5	134,9
Waardeverminderingen	41,8	115,0	49,7	17,6	38,5
Operationeel resultaat	27,8	-87,5	118,0	123,9	96,4
Nettoresultaat	32,6	-66,6	127,1	110,7	88,4
Efficiency-ratio (in %)	87,0	94,2	61,8	63,6	58,6
Rendement eigen vermogen (in %)	3,8	-7,6	14,2	12,7	11,5
Resultaatgegevens, exclusief consolidatie van participaties					
Operationele inkomsten	225,6	177,7	322,5	291,6	241,8
Operationele bedrijfslasten	169,3	165,4	163,7	156,0	133,6
Bedrijfsresultaat	56,3	12,3	158,7	135,5	108,2
Waardeverminderingen	41,8	115,0	49,7	17,6	38,5
Operationeel resultaat	14,5	-102,7	109,0	118,0	69,7
Nettoresultaat	27,0	-75,1	120,6	106,9	76,8
Efficiency-ratio (in %)	75,0	93,1	50,8	53,5	55,3
Rendement eigen vermogen (in %)	3,3	-8,7	13,7	12,6	10,2
Gegevens per aandeel (in €)					
Gemiddeld aantal uitstaande aandelen	37.463	37.463	37.463	37.463	37.463
Winst per aandeel	720	-2.005	3.220	2.853	2.047
Intrinsieke waarde per aandeel (exclusief perpetual)	20.292	18.677	21.705	19.531	18.546

*) t/m 2007 Basel I, vanaf 2008 Basel II